

329

28.07.2009

AVIZ

referitor la propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.266/2002 privind producerea, prelucrarea, controlul și certificarea calității, comercializarea semințelor și a materialului săditor precum și înregistrarea soiurilor de plante

Analizând propunerea legislativă pentru modificarea și completarea Legii nr.266/2002 privind producerea, prelucrarea, controlul și certificarea calității, comercializarea semințelor și a materialului săditor precum și înregistrarea soiurilor de plante, transmisă de Secretarul General al Senatului cu adresa nr.B329 din 30.06.2009,

CONSILIUL LEGISLATIV

În temeiul art.2 alin.1 lit.a) din Legea nr.73/1993, republicată și art.46(2) din Regulamentul de organizare și funcționare a Consiliului Legislativ,

Avizează favorabil propunerea legislativă, cu următoarele observații și propuneri :

1. Propunerea legislativă are ca obiect modificarea și completarea Legii nr.266/2002 privind producerea, prelucrarea, controlul și certificarea calității, comercializarea semințelor și a materialului săditor, precum și înregistrarea soiurilor de plante.

Propunerea legislativă face parte din categoria legilor organice, fiind incidente prevederile art.73 alin.(1) lit.h) din Constituția României, republicată.

În aplicarea art.75 alin.(1) din Constituția României, republicată, prima Cameră sesizată este Senatul.

2. Din punct de vedere al dreptului comunitar, semnalăm că în cuprinsul propunerii legislative sunt vizate atât aspecte juridice din sfera Politicii Agricole Comune dar și din Piața Internă - Societăți

comerciale - Proprietate intelectuală, prezentând tangențe și cu **Protecția consumatorului**, precum și cu reglementări internaționale statuate la nivel de convenții mondiale cum ar fi **Convenția Internațională pentru protecția noilor soiuri de plante UPOV** (*organizație interguvernamentală independentă care protejează drepturile de proprietate intelectuală ale amelioratorilor de plante și încurajează dezvoltarea noilor soiuri de plante, cu sediul la Geneva, fondată în anul 1961, și la care România a aderat prin Legea nr.186/2000*), **fapt ce presupune modificarea și completarea mai multor legi**, nu numai a Legii nr.266/2002.

Pe de altă parte, pentru a putea efectua o analiză care să releve compatibilitatea propunerii legislative cu acquisul comunitar, apreciem că trebuie făcută departajarea între:

- **dispozițiile ce vizează elemente de drept intern** și care nu prezintă conotații comunitare, cum ar fi, de exemplu, stabilirea anumitor competențe la nivel de structuri interne: (Ministerul Agriculturii Alimentației și Pădurilor, ISTS), care nu intră în contradicție cu acquisul comunitar și pentru care modalitatea de reglementare aparține legiuitorului intern;

- **dispozițiile care, dat fiind obiectul de reglementare, se încadrează în acquisul comunitar din domeniile precizate mai sus și reglementate în principal prin intermediul regulamentelor sau directivelor comunitare.**

Sub acest aspect, semnalăm că în Expunerea de motive sunt enumerate o serie de documente juridice comunitare, fără să se facă o diferențiere clară între natura juridică a acestora, mai exact, între **regulamente**, care prin natura lor sunt **direct aplicabile în dreptul intern** (conform art.249 din tratatul UE) și **directive**, care trebuie **preluate în dreptul național prin intermediul legilor interne**. Astfel, se poate induce ideea că proiectul transpune sau preia din ambele categorii de norme comunitare, **ignorând forța juridică diferită a acestora, procedură legislativă care din perspectiva ordinii de drept comunitare nu poate fi admisă.**

Cu trimitere la dispozițiile ce intră în sfera acquisului comunitar, reținem și faptul că propunerea legislativă reglementează incomplet și deficitar două domenii, **agricultura și proprietatea intelectuală**, care în dreptul comunitar sunt **structurate nu numai distinct dar și prin intermediul unui număr impresionant de acte normative.**

În asemenea condiții este dificil de reglementat de o manieră riguroasă, clară și completă, **în cuprinsul unui singur act normativ**, dispoziții diferite prin obiectul de reglementare și care trebuie să preia sau să transpună o cantitate mare de material legislativ (*lista prezentată de inițiator este incompletă pentru amândouă domeniile*).

Din perspectiva compatibilității și/sau a gradului de armonizare cu reglementările comunitare, dispozițiile propuse de inițiator pentru cele două domenii menționate, se prezintă astfel:

În cazul reglementărilor din sfera agriculturii, care vizează regimul juridic al semințelor, al materialului săditor și al soiurilor de plante, în scopul armonizării cu cele 12 directive și două regulamente comunitare menționate, precizăm că **dispozițiile din proiect sunt incomplete**, iar formularea de la articolul 12 prin proiect (“... *testarea, înregistrarea și protecția soiurilor se aprobă prin ordin al ministrului agriculturii, pădurilor și dezvoltării rurale, cu respectarea prevederilor prezentei legi și a reglementărilor Uniunii Europene, OCDE, UPOV CPVO sau a altor organisme internaționale la care România este parte, după caz*”), pe lângă faptul că pare să **încalce ordinea de drept comunitară prin stabilirea altei ierarhii**, nu poate reprezenta o transpunere sau o preluare a acquisului comunitar. Cel mult poate constitui un prim pas spre crearea cadrului juridic necesar transunerii directivelor adoptate după anul 2002 (*dar în care nu se poate include regimul de protecție al noilor soiuri de plante, care fiind deja statuat la nivel de lege nu poate face obiect de reglementare la nivel de ordin ministerial*).

Cu titlu de exemplu precizăm că, dintre directivele enunțate în Expunerea de motive ca fiind incluse în proiect, cel puțin două dintre ele nu sunt transpuse, lipsind conținutul Anexei 1 din cuprinsul:

-Directivei 2006/127/CE de modificare a Directivei 2003/91/CE a Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a dispozițiilor art.7 din Directiva 2002/55/CE a Consiliului privind numărul minim de caracteristici care trebuie examinate și condițiile minime necesare pentru examinarea anumitor soiuri de legume;

-Directivei 2007/49/CE a Comisiei de modificare a Directivei 2003/91/CE a Comisiei de stabilire a normelor de aplicare a dispozițiilor art.7 din Directiva 2002/55/CE a Consiliului privind numărul minim de caracteristici care trebuie examinate și condițiile minime necesare pentru examinarea anumitor soiuri de legume.

În ceea ce privește partea din proiect care stabilește “*Protecția noilor soiuri*” (Capitolul VI - art.47 și următoarele), regimul juridic al acestora se încadrează în **sfera drepturilor de proprietate intelectuală** (segmentul de proprietate industrială) și face deja obiectul de reglementare al **Legii nr.255/1998 privind protecția noilor soiuri de plante**, în care s-au transpus și adaptat dispozițiile **Directivei 2100/1994/CE privind protecția soiurilor prin acordarea unui titlu comunitar**.

Reluarea dispozițiilor acestei legi într-un proiect de modificare a unui act normativ ce **nu reglementează proprietatea industrială**, numai în scopul transferării competențelor, de la Oficiul de Stat pentru Invenții și Mărci, instituție cu tradiție juridică națională (*ce administrează de 100 de ani întreaga legislația internă în domeniul proprietății industriale*) la Institutul de Stat pentru Testarea și Înregistrarea Soiurilor, poate crea confuzii între **regimul juridic relativ comun**, ce reglementează acțiunea de producere, prelucrare, control și certificare a calității soiurilor de plante, semințelor, materialului săditor, reglementat prin Legea nr.266/2002 și **regimul juridic special, derivând din proprietatea intelectuală, de protecție a noilor soiuri de plante**, stabilit prin Legea nr.255/1998 și care vizează drepturile amelioratorului asupra noilor soiuri create, stabilite și conferite printr-un brevet pentru soi.

Totodată, precizăm că la nivelul dreptului comunitar, prin intermediul **Regulamentului 2100/94/CE** s-a instituit un **regim de protecție la nivel comunitar pentru soiurile vegetale**, impunându-se o viziune unitară asupra identificării și defînirii obiectului de protecție, modalității de dobândire și de exploatare a drepturilor, precum și duratei acestora, pentru noile soiuri de plante **protejate la nivel comunitar**.

În cuprinsul **art.96 Protecția soiurilor la Oficiul Comunitar** sunt preluate într-o manieră schematică dispoziții din Regulament, procedură legislativă improprie pentru aceste norme comunitare, deoarece ele se aplică deja în sistemul juridic intern.

Precizăm că în conformitate cu **art.92** din regulament, punerea lui în aplicare nu înlătură dreptul statelor membre de a elibera **titluri naționale de protecție a noilor soiuri vegetale**, evident cu respectarea anumitor condiții, ce determină corelarea cu legislațiile celorlalte state membre, fapt statuat prin intermediul Legii nr.255/1998 și a Regulamentului dat în executarea acesteia.

Tot în acest domeniu, proiectul nu face nici o conexiune/articulare cu celelalte regulamente ce sunt deja aplicabile și ne referim, printre altele, la

Regulamentul nr.1238/95/CE și Regulamentul nr.1239/95/CE privind procedura de examinare și taxele de examinare pentru protecția comunitară a soiurilor, **Regulamentul 2605/98/CE** de modificare a Regulamentului nr.1768/95/CE care stabilește modalitățile de aplicare a excepției stabilite de art.14 paragraf 3 din Regulamentul nr.2100/94 al Consiliului care instituie un regim de protecție comunitară a noilor soiuri vegetale (document cunoscut și sub denumirea de “privilegiul fermierului”).

În concluzie apreciem că, deși în linii mari propunerea legislativă nu contravine acquisului comunitar (cu excepția de la art.12), aceasta este incompletă și perfectibilă din punctul de vedere al armonizării cu dreptul comunitar.

3. Semnalăm că actul normativ de bază este structurat în 54 de articole, iar propunerea legislativă cuprinde un număr de peste 80 de intervenții legislative de modificare și completare, iar la Cap.VI - „Protecția noilor soiuri”, nou introdus, sunt propuse dispoziții din segmentul de proprietate industrială, prevăzute deja în Legea nr.255/1998 privind protecția noilor soiuri de plante.

Având în vedere modalitatea de structurare a proiectului, introducerea unor „articole noi”, cu aceeași numerotare cu articolele din actul normativ de bază, cât și faptul că la alin.(1) al „art.54 - prin renumerotare va deveni art.104”, **se propune abrogarea chiar a legii propuse spre modificare și completare**, apreciem că s-a avut în vedere de fapt elaborarea unui proiect de act normativ de sine stătător.

Întrucât modificările și completările aduse actului normativ de bază **afectează concepția generală** a acestuia, în aplicarea prevederilor art.59 alin.(1) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, propunem să se aibă în vedere o nouă reglementare, precum și abrogarea Legii nr.266/2002.

4. Sub rezerva celor precizate la pct.2 și 3 din aviz, în continuare formulăm observații și propuneri de tehnică legislativă.

5. Pentru unitate în redactarea actelor normative, punctele din cuprinsul **art.I** se vor numerota cu cifre arabe.

6. În aplicarea prevederilor art.57 alin.(2) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, partea dispozitivă a punctelor de modificare trebuie redactată după următoarele exemple:

„Articolul ... se modifică și va avea următorul cuprins:”

„La articolul ..., litera ... se modifică și va avea următorul cuprins:”

„Alineatul ... al articolului ... se modifică și va avea următorul cuprins:”.

„La articolul ... alineatul ..., litera ... se modifică și va avea următorul cuprins:”.

7. În aplicarea prevederilor art.58 alin.(1) din Legea nr.24/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare, partea dispozitivă a punctelor de completare trebuie redactată după următoarele exemple:

„După articolul se introduce un nou articol, art., cu următorul cuprins:”.

„La articolul ... după litera ... se introduce o nouă literă, lit ..., cu următorul cuprins:”.

„La articolul alineatul ... după litera ... se introduce o nouă literă, lit ..., cu următorul cuprins:”.

„După alineatul ... al articolului ... se introduce un nou alineat alin., cu următorul cuprins:”

8. Partea dispozitivă a pct.12 privind abrogarea art.38, trebuie redactată astfel:

„12. Articolul 38 se abrogă”.

9. La pct.2 este necesară marcarea textului propus pentru art.2, cu expresia „Art.2.”.

Reiterăm observația privind marcarea articolelor pentru toate situațiile similare din proiect.

Sugerăm reanalizarea art.2, care stabilește atribuțiile Ministerului Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale, întrucât la lit.b) și g) ale acestui articol sunt prevăzute atribuții pentru Institutul de Stat pentru Testarea și Înregistrarea Soiurilor.

Totodată, este necesară redarea denumirii corecte a Ministerului Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale.

Reiterăm această ultimă observație pentru toate situațiile similare din proiect.

10. La pct.4, întrucât în textul propus pentru modificarea art.29 sunt prevăzute atribuțiile Institutului de Stat pentru Testarea și Înregistrarea Soiurilor (ISTIS), iar la pct.11, în textul propus pentru art.37, sunt prevăzute alte atribuții ale acestui institut, este necesar ca toate atribuțiile ISTIS să fie redactate într-un singur articol.

La **pct.4**, pentru corectitudinea redactării, în textul propus pentru art.29 alin.(3), sintagma „ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale”, trebuie înlocuită cu sintagma „ordin al ministrului agriculturii, **pădurilor și dezvoltării rurale**”.

Reiterăm această observație pentru toate situațiile similare din proiect.

11. La **pct.6**, în textul propus pentru art.31 alin.(2), pentru respectarea prevederilor art.21 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr.17/2005 pentru stabilirea unor măsuri organizatorice la nivelul administrației publice centrale, aprobată prin Legea nr.198/2005, expresia: „agenți economici” trebuie înlocuită prin expresia „**operatori economici**”

12. Propunem eliminarea **pct.7** privind modificarea art.32, întrucât este identic cu textul în vigoare.

13. La **pct.8**, în textul propus pentru art.34, este necesară scrierea desfășurată a abrevierilor „UPOV” și „CPVO”, întrucât sunt la prima citare în textul proiectului

14. La **pct.13**, în textul propus pentru art.39, este necesară reanalizarea alin.(2), întrucât nu rezultă ce se are în vedere cu sumele menționate. Totodată, este necesară o clarificare în ceea ce privește textele marcate cu lit.i), m) și n), scrise după alin.(4).

15. La **pct.16** propunem reanalizarea **alin.(1)** al **art.41**, deoarece face referire la o nouă lege cu același obiect de reglementare.

Propunem **reanalizarea alin.(2)**, întrucât la art.105 alin.(4) se **propune abrogarea Legii nr.255/1998** privind protecția noilor soiuri de plante, republicată.

16. Propunem eliminarea **pct.17, 18 și 19**, întrucât textele propuse pentru art.42 - 44 sunt identice cu cele în vigoare.

Pe cale de consecință, punctele Art.I se vor renumera corespunzător.

17. La **pct.21**, pentru respectarea normelor de tehnică legislativă, alineatele art.46 trebuie numerotate cu cifrele „(1)” și „(2)”.

În textul propus pentru alin.(1), pentru unitatea redactării, sintagma „art.20, Art.35”, trebuie înlocuită cu sintagma „art.20 și 35”.

18. La **pct.22**, întrucât se preconizează introducerea unui nou capitol, este necesară redactarea părții dispozitive după următorul model:

„22. După Capitolul V se introduce un nou capitol, Capitolul V¹ «Protecția noilor soiuri», conținând art.”.

Se vor reda articolele Capitolul V¹ care vor fi numerotate cu indice.

În acest context precizăm că, potrivit normelor de tehnică legislativă, renumerotarea articolelor și capitolelor se face cu ocazia republicării actelor normative.

Pe cale de consecință, următoarele puncte de vor renumerota corespunzător.

19. În textul propus pentru **art.48 (nou)**, semnalăm că termenii de specialitate utilizați în domeniul reglementat sunt definiți în anexa la Legea nr.266/2002. Din acest motiv, este necesară modificarea anexei la actul normativ de bază și eliminarea pct.24.

20. În textul propus pentru **alin.(9) al art.64 (nou)**, este necesară reanalizarea sintagmei „în conformitate cu prevederile Legii nr.266/2002, prezentei legi privind producerea, prelucrarea, controlul și certificarea calității, comercializarea semințelor și a materialului săditor, precum și înregistrarea soiurilor de plante”, întrucât nu este suficient de clară.

Totodată, este necesară eliminarea sintagmei „(legea va avea o altă denumire)”, din final, deoarece prin prezentul proiect, se propune modificarea și completarea acestei legi.

21. În textul propus pentru **art.68 (nou)**, este necesară eliminarea alin.(3), deoarece dispoziția trebuie să fie plasată la Capitolul „Sanțiuni”.

22. În textul **art.86 alin.(9)**, întrucât după republicare, Legea nr.64/1991 privind brevetele de invenție nu a mai suferit intervenții legislative, este necesară eliminarea expresiei „cu modificările ulterioare”, scrisă după termenul „republicată”.

23. În textul propus pentru **art.89, (nou)**, deoarece se instituie infracțiuni, este necesar ca acestea să facă obiectul unei intervenții legislative de completare a Capitolului VI - „Sanțiuni”, din Legea nr.266/2002.

Pe cale de consecință, acest punct se va elimina.

24. În textul propus pentru **art.92 (nou)**, sugerăm reanalizarea noilor atribuții stabilite pentru ISTIS și Ministerul Agriculturii, Pădurilor și Dezvoltării Rurale, întrucât atribuțiile acestora sunt prevăzute la pct.2 și 4 ale art.I.

25. Propunem eliminarea sintagmelor „Capitolul VI - Sanțiuni va fi renumerotat, devenind Capitolul VII” și „Capitolul VII

„Dispoziții tranzitorii și finale va fi renumerotat, devenind Capitolul VIII și va avea următorul cuprins:”, postpuse art.96, ca inadecvate.

26. Este necesară reanalizarea textului propus pentru **art.54 - prin renumerotare va deveni art.104**, întrucât se prevede abrogarea actului normativ de bază, deși prezenta propunere legislativă **vizează tocmai modificarea și completarea acestei legi.**

27. Este necesar ca art.105 să fie constituit din normele actualelor alin.(1) și (3).

La **alin.(1)**, trimiterea la Legea nr.64/1991, trebuie să se facă sub forma: „Legea nr.64/1991, republicată”.

Totodată, este necesară eliminarea trimiterii la Hotărârea Guvernului nr.152/1992 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr.64/1991 privind brevetele de invenție, **întrucât a fost abrogată prin Hotărârea Guvernului nr.499/2003 care la rândul ei a fost abrogată prin Hotărârea Guvernului nr.547/2008 pentru aprobarea Regulamentului de aplicare a Legii nr.64/1991 privind brevetele de invenție.**

La **alin.(2)**, fost alin.(3), pentru rigoarea redactării, propunem următoarea redactare:

„(2) În termen de 30 de zile de la intrarea în vigoare a prezentei legi, Guvernul la recomandarea ISTIS, va aproba norme metodologice pentru aplicarea acestei legi.”.

Actualul alin.(2) al art.105 trebuie plasat în finalul proiectului întrucât prevede data intrării în vigoare a prezentei propuneri legislative, urmând a se elimina expresia „Partea I”, din finalul normei, deoarece art.5 din Legea nr.202/1998 privind organizarea Monitorului Oficial al României, cu modificările și completările ulterioare, prevede în care parte a acestui editorial se publică actele normative.

Observația este valabilă și pentru **alin.(4)**.

28. Dispozițiile de abrogare de la actualul **alin.(4) al art.105** trebuie să constituie un **articol distinct** cu următoarea redactare:

„Art. ... Pe data intrării în vigoare a prezentei legi se abrogă:

a) art.7 alin.(3) și art.11 din Legea nr.64/1991 privind brevetele de invenție, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.541 din 8 august 2007;

b) Legea nr.255/1998 privind protecția noilor soiuri de plante, republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.65 din 26 ianuarie 2007”.

În ceea ce privește propunerea de abrogare a art.7 alin.(3) din Legea nr.64/1991, republicată, precizăm că art.7 din acest act normativ este structurat doar în două alineate.

Totodată, este necesară eliminarea Notei postpuse art.105, deoarece este improprie actelor normative.

29. Propunem introducerea a două noi puncte cu următoarea redactare:

„Anexa se modifică și se înlocuiește cu anexa nr.1 la prezenta lege.”

„După anexa nr.1 se introduce o nouă anexă, anexa nr.2, având cuprinsul anexei nr.2 la prezenta lege”.

30. Anexele trebuie marcate în partea dreaptă sus a paginii astfel:

„Anexa nr.1
(Anexa nr.1 la Legea nr.266/2002)
Anexa nr.2
(Anexa nr.2 la Legea nr.266/2002)”.

31. Având în vedere amploarea intervențiilor legislative care se aduc Legii nr.266/2002 privind producerea, prelucrarea, controlul și certificarea calității, comercializarea semințelor și a materialului săditor precum și înregistrarea soiurilor de plante, propunem introducerea unui nou articol, art.II, în următoarea redactare:

„Art.II. - Legea nr.266/2002 privind producerea, prelucrarea, controlul și certificarea calității, comercializarea semințelor și a materialului săditor precum și înregistrarea soiurilor de plante, publicată în Monitorul Oficial, Partea I, nr.343 din 23 mai 2002, cu modificările și completările aduse prin prezenta lege se va republica, dându-se textele o nouă numerotare.”

/ **PREȘEDINTE**

dr. Dragoș ILIESCU

București

Nr. 879/27.07.2009